

**Lectuur op het net:
verklarende woordenlijst bij "Tampa" (Eli Hårklau)**

Eddy Waumans

Tampa is gebaseerd op waar gebeurde feiten. Het Noorse containerschip "Tampa" werd op 26 augustus 2001, terwijl het op weg was van Fremantle naar Singapore, gecontacteerd door het Australische Rescue Coordination Centre met het verzoek een 25 m lange boot die averij opgelopen had, te hulp te komen. Aan boord van die boot, die zich in internationaal vaarwater bevond, bevonden zich 433 (voor het grootste deel Afghaanse) vluchtelingen. De kapitein van de Tampa, Arne Rinnan, besloot naar de dichtstbijzijnde haven (in Indonesië) te varen, maar een aantal van de vluchtelingen bestormden de brug en verplichtten hem om koers te zetten naar Christmas Island, dat op 27 augustus bereikt werd. De Australische overheid verbood daarop de vluchtelingen aan land te gaan.

De tekst is te vinden op

<http://www.iu.folkehogskole.no/sites/i/iu.folkehogskole.no/files/281062152.pdf>

(De tekst op <http://www.iu.folkehogskole.no/sites/i/iu.folkehogskole.no/files/974093889.pdf> is de nynorsk-versie)

Karakterer

spilleleder regisseur
kadett zeeman in opleiding
førstestyrmann eerste stuurman
statsminister eerste minister
statister figuranten
gravid zwanger
scenearbeider decorbouwer
flyktninger vluchtelingen

Litt om rammen for stykket

rammen het kader
ulike verschillende
tv-stue televisiekamer
oppfatning mening

Intro

uansett hoe dan ook
festlig leuk
skipbrudne die schipbreuk geleden hebben
scenearbeider toneelknecht
h*n "hun" of "han"
vink wenk
jøss goh
rigger seg til vlijen zich neer
potetgull chips
evt eventueel
skilt bord
manus het script

Scene 1

containersikringen de containerverzegeling
stredet de zeeëngte
luker luiken
i sted zopas
trappet ned på minder gebruikt
snakkes we praten er nog over

Scene 2

rådgiver adviseur
valgmålingene de opiniepeilingen
avbrytelsen de onderbreking
himler med øynene slaat zijn ogen ten hemel
pokker verdomme
styringen controle
kjøre på doorgaan met
ultral lyd echografie
grensehold bewaking van de grenzen
menneskesmuglingen de mensensmokkel
samfunn maatschappij
markere laten blijken
avskjære onderscheppen
farvann vaarwater
utspill initiatief
på tide het is tijd

Scene 3

RCC rescue coordination center
havaristen het schip in nood
legge ... om wijzigen
værdekket het bovendeck
purr ... ut wek
frivaktene wie geen dienst heeft
e.l. eller liknende (of iets dergelijks)
ta i et tak de handen uit de mouwen steken
gangbroene de voetgangersbruggen
sett i gang! begin er maar aan!

Scene 4

utmattelse uitputting
trækker trappelen
spyr overgeven
har ikke greie på weet niks af van
får hun det til lukt het haar
digert grote
bønn gebed

Scene 5

hold greie på hou bij
skroget de romp
trossene de trossen
tåler kan niet aan
gravid zwanger
lettet opgelucht

Scene 6

fyttigrisen! verdorie
står ... for zijn verantwoordelijk voor
jolla "rubberboot"
presser på verdringen elkaar
ingen vits i het heeft geen zin
ytterlige verdere
videreformidlet doorgegeven
har hatt sitt fulle hyre heeft alle moeite van de wereld gehad

Scene 7

fengselsstraff gevangenisstraf
er langt bedre rustet heeft veel betere faciliteiten

Scene 8

tråkket getrapt
krigsherjede door oorlog geteisterde
ordner på legt ... goed

Scene 9

pokker verduiveld
valgkampen de verkiezingscampagne
tuller du? maak je een grapje
røst stem
marionettedukker handpoppen
sett i stand organiseer
tårevåte betraande
portrett-intervju uitgebreide interviews

Scene 10

nyhetsoppleser nieuwslezer
han ikke plikter is niet verplicht
medtatte er slecht aan toe
oser ... av is veel ... aanwezig

Scene 11

opptatt av wil ze erg graag
stå i ro stilstaan
pøh pf (*drukt afwijzing uit*)
med det første meteen
bestikke omkopen
mellommenn tussenpersonen
frakte vervoeren
formue vermogen
bestakk kochten om
livredde doodsbang
beskjed bericht
slitet het gezwoeg

Scene 12

fæle gemeen
nydelig mooi
jøss jeetje
bli med på det? het laten gebeuren?
opprettholder houden ... in stand
støtter opp om ondersteunen
å ta av om gebruik van te maken
inntekt inkomen
ta hånd om helpen
hopper over overslaan
sniker vals spelen
lovlydige gezagsgetrouwe
Home&Away Australische soap

Scene 13

ordner opp het in orde brengen
Oslo-avtalen *verwijst naar het akkoord dat in 1993 tussen Rabin en Arafat gesloten werd.*
Gro Harlem Brundtland *de eerste vrouwelijke Noorse premier en van 1998 tot 2003 directeur-generaal van de WHO (Wereld Gezondheids Organisatie)*
ramse opp aframmelen
dupper dobberen
skikkelig behoorlijk
fordomsfull bevooroordeeld
innfødte de inboorlingen
drakter klederdracht
liksom op de een of andere manier
beklemt ongemakkelijk
kjør over naar

Scene 14

skabb schurft
ynker seg kreunt

Scene 15

sinna boos
gummi rubber
hermetikk conserven
hjemlenssel heimwee

Scene 16

assen hoe
dykkar (*nynorsk*) jullie
bilete (*nynorsk*) *bilde*
korleis (*nynorsk*) *hvordan*
stoda (*nynorsk*) *de situatie*

Scene 17

fortvilende wanhopig
anmoder verzoeken
regnet for berekend op
snakke fornuft med tot rede brengen
overordnede superieuren
fra annet hold van een hoger niveau
står hardt på dette is niet bereid tot toegevingen
gir blaffen i kan me niets schelen

Scene 18

avslappende ontspannend
atte achteraan
oldefaren overgrootvader
sixpence pet
tilflyttere nieuwe bewoners
dyrke bewerken
av gårde weg
tar hverandre i hendene schudden elkaar de hand
mette verzadigd
ikke råd niet genoeg geld
såvidt nauwelijks
prøvende aarzelend
lettet opgelucht

Scene 19

opprørte geschokt
ikke har gehør for niet opvolgt
anmodninger verzoeken
utsatt blootgesteld
framstå som naar voren komen als

Scene 20

bønneposisjon gebedshouding
gjerning daad
inderlig oprecht
framgang welslagen
gravide zwangere vrouwen
tilgjengelig beschikbaar
underbygger ondersteunt
forverrer verergert
ly beschutting

Scene 21

havnemyndighetene havenautoriteiten
grunnlag reden
jeg står på mitt ik blijf bij mijn standpunt
vike plassen for tøffe ordvekslinger plaats maken voor harde woordenwisselingen
sjødyktig zeewaardig
blir værende blijf waar ik ben
roet gekalmeerd

Scene 22

skyte inn inbrengen
direkteinnslag directe uitzending
slettes ikke helemaal geen
enighet eensgezindheid
heltedåd heldendaad
gjennomført verricht
skammelig schandalig

Scene 23

etter hvert gaandeweg
leir kamp
utbrudd uitvallen
innimellom ertussenin
brikke pion
kjempeflott fantastisch
flau beschaamd
går i flokk zegt elkaar na
motsa seg zich verzetten tegen
underlagt onderworpen aan
avlytter afluisteren
selvgode zelfingenomen
like gjerne evengoed
rett utenfor net buiten
latterlig belachelijk
valget de verkiezingen
velgere kiezers
forestående aanstaande
maktspill getouwtrek

livsfare levensgevaar
ordbruken het woordgebruik
avpasset aangepast aan
ulike verschillende
køsnikere "valsspelers" (door in de rij voor te kruipen)
holde kjeft jullie bek houden

Scene 24

lurer på vraag me af
i det hele tatt eigenlijk
det går i surr for meg ik in de war geraak
havnet i kryssild kwam in een kruisvuur terecht
søskenbarnet neef
levninger resten
seg imellom onder elkaar
henrettelse terechtstelling
steining steniging
knuser verbrijzelt
innblanding inmenging

Scene 25

kremt schraapt de keel
kunngjort aangekondigd
stillehavsøya het eiland in de Stille Oceaan
lettet opgelucht
næringsgrunnlag næringsgrunnlag
enslige ongehuwde
opphold verblijf
ingenmannsland niemandsland
pleie bevorderen
holdt på bezig geweest
fått fram naar voren gebracht
greie aardige
stod på aan de hand was
æresbevisninger eerbewijzen
turnering toernooi
sitter du igjen med heb je overgehouden
bortsett fra afgezien van
koster veegt
skurring gekras
utmattede uitgeputte
forfatning staat
unnsetning hulp